

CHAPTER - 5

ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യാപ്രവണതകൾ

1. ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം നിർവചിക്കുക, അതിന്റെ രണ്ട് പ്രധാന ശാഖകൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസങ്ങൾ വിവരിക്കുക.

- ജനസംഖ്യയെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥാപിതമായ പഠനമാണ് ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം (ഡെമോഗ്രാഫി). ഇത് ഘടന, ജനന-മരണ നിരക്ക്, മൈഗ്രേഷൻ, ജനസാന്ദ്രത എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.
- ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രത്തിന്റെ രണ്ട് ശാഖകളാണ് സാമൂഹിക ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രവും ഔദ്യോഗിക ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രവും.
- ഔദ്യോഗിക ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം:** ജനസംഖ്യയുടെ വലിപ്പം, പ്രായഘടന തുടങ്ങിയ അളവുകളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുന്ന ശാഖയാണിത്.
- സാമൂഹിക ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം:** ജനസംഖ്യാ മാറ്റങ്ങളുടെ സാമൂഹിക കാരണങ്ങളെയും അവയുടെ ആഘാതങ്ങളെയും കുറിച്ച് പഠിക്കുന്ന ശാഖയാണിത്.

2. ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ വികസനത്തിന് ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നത് കൊണ്ടുള്ള പ്രാധാന്യം എന്താണ്?

- ഒരു പ്രദേശത്തെ വൈവിധ്യമാർന്ന മാനവവിഭവശേഷിയെയും ഘടനാപരമായ മാറ്റങ്ങളെയും ഇത് വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.
- മാനവവിഭവശേഷി സമൂഹത്തിന്റെ വികസനത്തിനായി എങ്ങനെ ഉപയോഗിക്കാമെന്ന് ഇത് വിശദമായി പഠിപ്പിക്കുന്നു.
- ജനസംഖ്യാ പ്രവണതകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നത് മികച്ച സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.

3. കുടിയേറ്റം എന്നാൽ എന്ത്? ആഭ്യന്തര കുടിയേറ്റം , രാജ്യാന്തര കുടിയേറ്റം തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം വ്യക്തമാക്കുക.

- ഒരു പ്രദേശത്തുനിന്ന് മറ്റൊരു പ്രദേശത്തേക്കുള്ള താൽക്കാലികമോ സ്ഥിരമോ ആയ താമസം മാറലാണിത്.
- ആഭ്യന്തര കുടിയേറ്റം:** രാജ്യത്തിനകത്തുള്ള മാറ്റമാണിത്; ഉദാഹരണത്തിന് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള തൊഴിലാളികൾ കേരളത്തിലേക്ക് വരുന്നത്.
- രാജ്യാന്തര കുടിയേറ്റം:** രാജ്യങ്ങൾ കടന്നുള്ള മാറ്റമാണിത്; ഉദാഹരണത്തിന് മലയാളികൾ ഗൾഫിലേക്കോ വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലേക്കോ പോകുന്നത്.

4. ജനനനിരക്കും മരണനിരക്കും ഒരു പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയെ എങ്ങനെയാണ് സ്വാധീനിക്കുന്നത്?

- ജനനനിരക്കും മരണനിരക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ജനസംഖ്യാ വളർച്ച കണക്കാക്കുന്നത്.

- ജനനനിരക്ക് മരണനിരക്കിനേക്കാൾ കൂടുതലാകുമ്പോൾ ജനസംഖ്യ വർദ്ധിക്കുന്നു.
- ജനനനിരക്ക് കുറവും മരണനിരക്ക് കൂടുതലും ആയിരിക്കുമ്പോൾ ജനസംഖ്യ വളർച്ച കുറയുന്നു.

5. ഉയർന്ന ശിശുമരണനിരക്കും മാതൃമരണനിരക്കും ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പിന്നാക്കാവസ്ഥയുടെ സൂചകങ്ങളായി കണക്കാക്കുന്നത് എങ്ങനെ?

- ആയിരം ജനങ്ങളിൽ ഒരു വയസ്സിനുള്ളിൽ മരിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ എണ്ണമാണ് ശിശുമരണനിരക്ക്; പ്രസവസമയത്ത് മരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടേത് മാതൃമരണനിരക്കും.
- ഈ നിരക്കുകൾ ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ദാരിദ്ര്യാവസ്ഥയുടെ നേരിട്ടുള്ള പ്രതിഫലനമാണ്.
- ആരോഗ്യ-ശുചിത്വ സംവിധാനങ്ങളുടെ പിന്നാക്കാവസ്ഥയാണ് ഈ ഉയർന്ന നിരക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

6. സ്ത്രീ-പുരുഷ അനുപാതം നിർവചിക്കുക, ജനസംഖ്യാ വളർച്ച പ്രവചിക്കുന്നതിൽ ഇതിന്റെ പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാക്കുക.

- ഒരു പ്രദേശത്ത് ആയിരം പുരുഷന്മാർക്ക് എത്ര സ്ത്രീകൾ ഉണ്ട് എന്ന കണക്കാണിത്.
- ഭാവിയിലെ ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയും വലിപ്പവും പ്രവചിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രധാന സൂചകമാണിത്.
- ജനസംഖ്യയിലെ ലിംഗ സന്തുലിതാവസ്ഥ മനസ്സിലാക്കാൻ ഇത് സഹായിക്കുന്നു.

7. 1961 മുതൽ 2011 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ഇന്ത്യയിലെ കുട്ടികളുടെ സ്ത്രീ-പുരുഷ അനുപാതത്തിലുണ്ടായ കുറവ് വിശകലനം ചെയ്യുക.

- 0-6 പ്രായപരിധിയിലുള്ള കുട്ടികളുടെ സ്ത്രീ-പുരുഷ അനുപാതമാണിത്.
- ഇന്ത്യയിൽ ഈ അനുപാതം 1961-ൽ 960 ആയിരുന്നത് 2011-ൽ 914 ആയി തുടർച്ചയായി കുറഞ്ഞു.
- ഈ കുറഞ്ഞുവരുന്ന പ്രവണത വലിയൊരു ജനസംഖ്യാപരമായ പ്രതിസന്ധിയായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

8. ജനസാന്ദ്രത എന്നാൽ എന്ത്? ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനസാന്ദ്രതയുള്ള സംസ്ഥാനവും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ജനസാന്ദ്രതയുള്ള സംസ്ഥാനവും ഏതാണ്?

- ഒരു ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിൽ ശരാശരി എത്ര ആളുകൾ താമസിക്കുന്നു എന്നതാണ് ജനസാന്ദ്രത.
- 2011 സെൻസസ് പ്രകാരം ഡൽഹിയിലാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനസാന്ദ്രത.
- സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനസാന്ദ്രത ബീഹാറിലാണ്.
- അരുണാചൽ പ്രദേശിലാണ് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ജനസാന്ദ്രത രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

1. ആയുർവൈദ്യവും എന്നാൽ എന്ത്? കേരളത്തിലെ ഉയർന്ന ആയുർവൈദ്യത്തിന് കാരണമാകുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഏവ?

- ഒരാൾ ശരാശരി എത്ര കാലം ജീവിക്കുന്നു എന്നതിന്റെ കണക്കാണിത്.
- ഉയർന്ന സാക്ഷരതയും ബോധവൽക്കരണവുമാണ് കേരളത്തിലെ ഉയർന്ന ആയുർവൈദ്യത്തിന് കാരണം.
- ശുചിത്വം, ഭക്ഷണലഭ്യത, വികേന്ദ്രീകൃത ആരോഗ്യ നയങ്ങൾ എന്നിവ ഇതിന് സഹായിക്കുന്നു.

2. ജനസംഖ്യാ പ്രായഘടന എന്നാൽ എന്ത്? ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുമ്പോൾ ഇതിൽ എന്ത് മാറ്റമാണ് സംഭവിക്കുന്നത്?

- വിവിധ പ്രായത്തിലുള്ളവരുടെ (കുട്ടികൾ, യുവാക്കൾ, വൃദ്ധർ) അനുപാതത്തെയാണിത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.
- ജീവിതനിലവാരം ഉയരുമ്പോൾ ആയുർവൈദ്യവും വർദ്ധിക്കുന്നു.
- ഇത് ജനസംഖ്യയിൽ പ്രായമായവരുടെ എണ്ണം കൂടുന്നതിലേക്ക് (ഏജിംഗ് പോപ്പുലേഷൻ) നയിക്കുന്നു.

3. ആശ്രിതത്വ അനുപാതം നിർവ്വചിക്കുക, ഇത് ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതയെ എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കുന്നു?

- അധ്വാനിക്കുന്ന വിഭാഗവുമായി (15-64) ജോലി ചെയ്യാത്ത വിഭാഗത്തെ (15-ൽ താഴെയും 64-ന് മുകളിലും) താരതമ്യം ചെയ്യുന്ന രീതിയാണിത്.
- ആശ്രിതരുടെ എണ്ണം കൂടുമ്പോൾ അത് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ മേൽ വലിയ ഭാരം സൃഷ്ടിക്കുന്നു.
- ആരോഗ്യ-വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്താൽ ഇത് സർക്കാരിനെ സഹായിക്കുന്നു.

4. " ജനസംഖ്യ ലാഭവിഹിതം " എന്നാൽ എന്ത്? ഇത് ഒരു രാജ്യത്തിന് നൽകുന്ന നേട്ടങ്ങൾ വിവരിക്കുക.

- അധ്വാനിക്കുന്ന വിഭാഗം ആശ്രിതരേക്കാൾ കൂടുതലാകുന്ന അവസ്ഥയാണിത്.
- ഇത് രാജ്യത്തിന്റെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയും സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- യുവാക്കൾക്ക് മികച്ച അവസരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിലൂടെ വലിയ വികസനം സാധ്യമാകുന്നു.